

Länsstyrelsen i Stockholms län
Dnr 5119-1397-2020

Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län

Yttrande till Länsstyrelsen i Stockholms län

Nacka kommun vill inledningsvis framhålla att kommunen är mån om att de värdefulla ekmiljöerna i Stockholmsregionen bevaras och utvecklas.

Inom Nacka kommun finns många värdefulla ekmiljöer, varav flera är lokaliserade till naturreservat och därmed skyddade. Inventering av ekar genomförs i kommunal regi när kommunen planerar och utvecklar områden inom ramen för planläggning. Kommunen har även tagit fram underlag för grön infrastruktur och spridningssamband för ädellövträd, där värdefulla ekar ingår. Detta utgör ett stöd i bland annat den fysiska planeringen och som underlag för skötsel och förvaltning av naturmark och parker. I det här sammanhanget kan även påpekas att kommunen tar ut höga viten vid olovliga nedtagningar av ekar. Det är en viktig markering av ekarnas värden.

Den föreslagna naturvårdsstrategin med utpekade värdetrakter och föreslagna åtgärder skulle kunna utgöra ett kompletterande kunskapsunderlag för Nacka, både i den övergripande och detaljerade planeringen, samt i samband med skötsel och förvaltning. Det är viktigt att strategin blir ett stöd för kommunerna och inte ett underlag som försvårar och försenar redan långa planeringsprocesser.

Nacka kommun vill i det här sammanhanget uppmärksamma länsstyrelsen på att det finns fler målkonflikter och hänsyn som behöver tas än vad som framgår i strategin. Som myndighet med ansvar för översikts- och detaljplanering samt skötsel och förvaltning har kommunen en rad hänsyn och intressen att beakta och göra avvägningar kring. Nacka kommun bedömer det inte som realistiskt att kommunen skulle kunna säkerställa att alla viktiga förekomster av särskilt skyddsvärda träd är inventerade och tillgängliggjorda till 2024. Att göra inventeringar på privat tomtmark bedöms inte heller som realistiskt då det skulle vara ett mycket omfattande arbete vars effekt riskerar att bli begränsad.

En av regionens största utmaningar är att tillgodose behovet av bostäder. Det framgår inte tillräckligt tydligt i strategin att avvägningar behöver ske i det enskilda fallet av bevarandevärde av skogsmark respektive behov av bostäder. Strategins inriktning kan tolkas

så att ek och eksamband nu får en särställning i förhållande till exempelvis bostäder. Det är önskvärt att länsstyrelsen förtydligar den delen så att det inte råder någon osäkerhet vid fortsatt planering av bostäder i bland annat centrala Nacka.

Strategin kan få en stor påverkan på möjligheterna att uppfylla Nacka kommuns åtagande i Tunnelbaneavtalet. Strategin utgör ett exempel på planeringsunderlag som inte i tillräcklig utsträckning tar hänsyn till andra framarbetade planeringsunderlag som kommuner har att hantera i planeringsprocessen. Nacka kommun efterlyser en tydligare kommunikation från Länsstyrelsen och önskar därför ett förtydligande i strategin om huruvida staten, genom länsstyrelsen, nu anser att ek och eksamband framgent ska få en särställning i avvägningen som kommunen har att göra i stadsbyggandet. Därutöver bör det framgå i strategin att det enligt plan- och bygglagen är kommunen som ansvarar för planläggning och avvägning mellan allmänna och enskilda intressen. Strategins kartunderlag m.m. kan utgöra ett vällovligt stöd i de mellankommunala frågor som respektive kommun ska ta hänsyn till och hantera enligt *Regionala utvecklingsplan för Stockholmsregionen*.

Länsstyrelsen har under de senaste åren tagit fram en rad olika kartläggningar och analyser kring grön infrastruktur, grönstruktur, spridningssamband och ekar. Det är positivt att Länsstyrelsen tar ett ansvar för att tillhandahålla underlag inom dessa områden. Däremot finns det nu ett så pass stort antal analyser att det är svårt att väga och prioritera vilket underlag som är lämpligt att använda. I den föreslagna naturvårdsstrategin presenteras nya analyser vilket innebär att ytterligare kartsikt med likartad information tillkommer. Det är viktigt att länsstyrelsen är tydlig i sin kommunikation mot kommunerna gällande vilka underlag kopplade till grön infrastruktur – i form av spridningsanalyser, värde-trakter, skyddsvärda träd med mera – som är aktuella, samt när vilket underlag är lämpligt att använda.

Det är positivt att kartunderlaget till den aktuella naturvårdsstrategin synliggörs i storymap, men för att underlaget ska vara tillämpbart i planeringen krävs att det finns tillgängligt som nedladdningsbara GIS-skikt eller är tillgängliga via WMS. För att underlätta för planerare på kommunerna att hitta och använda underlaget är det viktigt att det underlag som länsstyrelsen önskar att kommunerna ska använda finns digitalt och nedladdningsbart samlat där Länsstyrelsens övriga planeringsunderlag finns.

Nacka dag som ovan

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör